

Fantastic Fairies

62. *gaba=gahjumē.*

३१८

Trefchdeenâ, 10. (22.) Augustâ.

1883.

Nedaltra adresa: Pastor J. Weide, in **Grobin**, Kurland. — Ekspedīzija Besthorn īga grahmatu bōdē **Jelgava**.

Nahditajs: No eelshsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunakahs sinas. Uzaizinaschana. Gludinaschana.

Re effidsemehm.

Pehterburga. Pehterburgas labdarīšanas beedribas rudenī notureshot sapulzi, lai apspreestu, kādi foti buhtu ūperami pret na- badības isplatīšanos. — Septembera sahklumā, kā „Now. Wr.“ fino, arī is Kreemijas sahksot eet zaur Berliņi fibena brauzeeni us Parīži. — Turzijas suhtnis Pehterburgā fino, ka Turku waldiba us preekschu pagehreshot, lai wiſi kugi, kas Turzijas ostās grib eebraukt, no ūsawem konsuleem usrahda weselības apleežibū par kugi- neeku weselības stahwokli. Kas tahdas apleežibas ne-usrahdihs, teem buhs jamaksā naudas fods. — Kronefhanas isdofchanu Ūeisara pilsgalma ministerijai, kā „Now. Wr.“ fino, bijis pawīsam lihds $6\frac{1}{2}$ milj. rubl. Ziti isdwumi peekrikt walsts lahdei. — **Pehterburga** preh- miju bankbiletu loterijā augstakais winnests (200 tuhkst. rubl.) kri- tis us biletī, kas atronahs kahda Pehterburgā dīshwodama Maſlawas maspilsona Pahwila Ikonikowa ihpafchumā.

Jelgawa. *Sestdeen, 6. Augustā, sehra pulkstenu skana pava-
dija us pehdigo dūdas weetinu Jelgawas wirsipiskungu A. v. Kleistu,
kas, 66 gadu wezumā, 2. Augustā Majorobs nomira. Nelaika nahwe
padarijusi pēc daudseem leelu eespaidu; jo winsch prata zaur sawu-
deewabihjigo prahtu un sawahm teizamajahm gara dahwanahm dot-
padomu un polihdsibu ikweenam, kam to waijadseja. Meers lai ir
wina truhdeem!*

Bez-Platones Dimsu fainneekam issagtas is klechts diwejas schiras, weeni segli, paugas ar wifahm wehrselehm, diwi sedulki, wescha, wifas drehbes un is muzas laba data filku. Sagli aiss klechts isplehfuschi jumta zaurumu un eelausufches pa greesteem klehti. Saimneeks, funa cereeschanos dsirdedams, isgahjis gan ahrâ, bet neka ne-eeraudsijis, greeeses atpakał istabâ. No rihta pamana no sagleem padarito skahdi un protams, ka fainneeku, kas sawâ dsihwê jauns eesahzejs, notikums deewsgan skumdinaja. — Nahkamâ deenâ ijs zeleem tikufchi islikti waikal waltnieki, kuri ari nahloscho naakti waltejušchi, bet no nosagtahs mantas ne sinas. — Wifa skahde, ka pee pilsteefas rehkinata, nowehrtejama pahri par 400 rubleem. Ar pilsteefas palihdsibu gan daschas weetas esot iskratitas, bet nekas no nosagtahs mantibas naw atrasts. — Kad nu wifi zeli no waltniekeem bijuschi zeeti apwokteti un pat ari pee Zelgawas wahrtream kahdi zilweki gaidijschi, waj sagta manta netaps ewesta pilfehtâ un tomehr nekas nebija panahcts, tad fainneeks eedomajees, ka nu uelas zits ne-atleekotees, ka pahrstaigaht tuwejo meschu. — Kamehr fainneeks nobrauzis pee Leel-Swehtes Silinu meschafarga, winam luhgt, lai nelaunojahs, ka ar kahdeem laudihm pahrstaigajot wina fargachanâ stahwoscho kcona meschu, tamehr fainneeze ar sawu ihsteneeku un daschu kaiminu peepalihdsibu dewufches meschâ. Bija jauks svehdeenas rihts, 3. Julijâ, kur no sageem peemekletee ar saweem palihgeem trauzahs naigi pee mekleschanas darba, un te peepefchi meschâ mefletaji fadsird preeka kleedseenu: „ahrè! nahzeet nu!“ — Attradeja, fainneezes mahsa, maisus ar mantahm eeraudsidama, loti isbihju fees, jo domajusi, ka nu atrodotees paſchu saglu tuwumâ. — Mantas mefletaji steigufches nu ahtri kopâ un preeks par atrasto mantu bij ne-issakams. Weeta, kur manta sagta un atrasta, no pilsteefas ir apluhkota.

„Iz Bauskas, Bauskai un Bauskas aprīķa pagastu amata vīzīreem ūki gada Julija dienā desmit otrā deena ilgi jo ilgi paliks labā atminā. Tai deena Bauskas aprīķa teesas kungs barons Paul

Dražensels bij sa-aizinajis leelajā klubas sahle Baufkas aprinka pagastu wezakos, lai pehz Baldibas pawehlefhanas pagastu wezakeem liktu pee firds tos finamoš un eewehrojamos „Keisara wahrdus“. Ko muhsu Schehligais Semes-lehws Maßkawā runaja pehz ſwehtahs kroneſchanas pee malties Pehtera pili. Pee tam zeen. aprinka fungā ſihmeja ſawā eewehrojamā runā uſ daschahm buhfchanahm ihpaſchi muhsu Kursemneelu ſadſihwē. Bes pagastu wezakeem un ziteem pagastu amata wihereem ari daschi faiſnneeki un ſlototaji nehma dalibū pee taħs ſapulzeš, jo zeen. aprinka fungā wineem to bij laipni atwehlejīs. Sapulzete ſehdeja pušrinki; aprinka teefas lozefki bij pilnōs mundee-rindōs. Tad zeen. aprinka fungā tureja ſawu runu, kas klausitajus grahbti aifgrahba. Winſch runaja taħdā wiħſe:

Pagaſtu amata wihr!

No muhſu gubernatoria ſunga manim ir uſdots.

pirmkabrit: Juhs pamahziht par Juhsu teesbahm un peenah-kumeem, un Juhs dariht usmanigus us to stingro atbildeschau, sem kuras Juhs stahweet schai sna;

otkahrt: Jums dariht sinamu, ko Juhfu delegats pee muhsu
Kunga un Keisara Majestetes kronefhanas pedisihwojis. Nundales
pagasta wezakajam Wefzmanim laimejahs us Maskawu kluht suhtitam,
un wiash, sawus leelos preekus un sawas masahs behdas farastijis,
pats Jums wisu liks preefschå;

treſchahrt: lai eſ tāh ſ 19 kroneschanas peemirā ſihmes, ko muhſu Kungs un Keifars no Sawas leelah ſ chehlaſtibas atſuhitijis, ifdalu ſtarv teem pagastu wezakeem, kas lihds ſwehtai kroneschanas

Muhſu Augſta Waldiba wehlahs, lai wiſeem Winas pawalſt-neekem, un tò ari Kurſemè, laizigi un garigi labi flahbos, lai wiñi augdami augtu pee wiſas attihſtſchanas un flaidribas, un mehs, kas mehſe eſem Waldibas nalihei libdi an Waldibu to wehlaamees.

Tapebz Waldiba ne ween Tums palihdseust zaar teem jauneem pagasta likumeem un pee skolas zelschanas, bet ari apstiprinajus da-schadas beedribas, semkopibas, labdarishchanas, dseedaschanas beedribas u. t. j. pr., lai laudis mahzahs godigeem preekeem preezatees, lai wei-zina fabeedrigu dsihw, lai zits no zita mahzahs semi koft u. t. j. pr. Bet daschahs muhsu beedribas, kas Latweescheem par labu no Waldibas apstiprinatas, ir eedabujuschees musinataji un rihditaji, kas eefahza darbotees ar politikas leetahm, un laudihm prahtu fajauza ar tahdahm runahm, kas wed tik us nemeeru un dumpi.

Schehl redsot, ka muhsu mihijsa tehwu semite tahdi muhsataji zehlahs, kas laudihm nesihmeja meera zelu, — kas negribeja watas dot, godigi preezatees un ar fkanigu balsi dseedaht, bet kas muhsu semé meeru gribaja trauzeht un ar sawahm runahm til mekleja sawu godu un sawu yekau, kas gribaja dumpi zelt un gumdiya laudis, lai Waldibai wairs nepaflausa, kas eezechla daschas tahdas labdarishchanas beedribas, kas ne muhscham ne weenu grasi preeks nabageem naw dewuschas, bet til isrihloja salumu sivehtlus, balles un sapulzes — kur daschas labs ix runu turejjs, kas it ne buht nedereja.

Tà dascha beedriba palika par tahdu weetu, fur wisu walsts
kahrtibu eefahza apgahst — un Latweeschus faridhiit ihpaachi ar
Wahzeescheem un muijchneekeem, sas ar wineem dñjwo weenda semé.

Mehs wiſi eſam Kurſemneeki, taħs paſħas Deewa ſemites eedſiħ-wotaji, lai Wahzu, lai Latweeſchu walodu runajam — un kaf weenam, tad ari otram labi klahjabs. Bet tas tahdeem wiħreem nepatiħ, tee negrib godu dot, kam godi's peenahfaħs, bet fawu godu ween melledami, tee grīb, lai uſ wineem flataħs, un — tos par tautas aplaimotajeem, par tautas wadoneem un draugeem fauz. Waj tee ir tautas draugi? Ne buht nē! Tee ir tautas eenaidneeli, jo tee fawu tautu poſta, rihdidami, Kurſemneekus pret Kurſemneeleem, it fu starp Wahzu un Latweeſchu Kurſemneeleem buhtu nesin fahda starpiba. Deewiſ lai muhs paſargà no tahdeem "draugeem"; — no atlahteeem eenaidneeleem, kas flepeni fawuš darbus neſtrahda, gan paſħi glahh-fimees.

Lai nu Jums skaidri buhtu sinams, kā schahdi tāhdi no amaia nozelti skrihverišķi, bes weetas folmeistereki, bes maiseš advokati, fawus naikš darbus strahdā, tad Jums to jūk nezīk isskaidrošķu.

Rahdōs zitōs laikraksts efeet lafijuschi, ka tahdi tautas aplaimotaji Latweescheem wiš-wisadus melus ir isskahstijuschi. Tā p. v. wini raksti ja, ka wisadi waijagot nahkt tahdeem likumeem, kas dīmītslungus peespeesch mahjas pahdot var nospreestu lehtu zenu. Tahdi raksti zitu neko negribeja panahkt, ka laudihm eestahstiht, lai nepehrk mahjas, bet lai gaida, kamehr tee laiki buhs nahkuschi. Daschs labs faimneeks tahdeem padomeem ir tizejis un patš nelaime kritis.

Akkal ziti wihri, kāz zik nezik wairak mahziti un tahlak tiluschi, fawā lepnibā leekahs us daud's augstaku gudribas kalmu stahwot, nefā zits zilweks, apsola tos nemahzitus Latweesħus aplaimot, kaf ween wiċċem pallaufschot — un tadħfu — flatees d'sitaki, tad tas falns, us ka tee teizahs stahwot, ir tikai mass, neezigs zinitis! Tee wihri, kā pat's jo skaidri sinu, faweeem braħleem augħtas leetax solidami, Kreewu walodà rakstus luħgħanax rakstus jeb suplikas ir-likuschi preeħschä, lai apakħschä raksta farwus waħrdus, tad wiss buhschot, us to sids nefahs. Bet redji, tanis suplikas pawifam par zitahm leetahm tika luħgħi, nefā luħdsej preeħschlaikā no faweeem tuwa keem preeħschnejkeem bij luħgħuschi. Bet Kreewu walodu nefaprasdami, tee suplikas bij parakstijuschi, un finam, ka dasħs labum, to tee paċchi labprah tħalli weħ-leħiż. Teem war zaur tam fu.

Pateesi, jo wairak es tos mishlos Kursemes brahlus sawâ sirdi turu, jo wairak sirds sahp, redsot, zif daschs labs starp teem no tah-deem musinatajeem un rihditajeem top peewilts. Stundu wehl par to paschu leetu Jums waretu schehlotess, het laika peetruehfst, jo wehl atleekahs. Jums dariht sinamu, ko pats gubernators manim usdewis.

Ari muhsu augstī godatais un loti mihlots gubernatora fungis ir atšinis, zil launuma no daschahim beedribahm Latweeschu starpā teek islaifahs, un tamdehēt pāwehli islaidis, tāhs tautiskahs beedribas jo zeeti zaur polizeju usraudsiht. — Tapehz Jums ari tagad leelu preeksħa, fahdi Juhsu peenahkumi. Ikkatram no Jums, waj nu Juhs fä libħsbeedri, waj fä weesi nemat dalibu pee taħm beedribahm, pee-nahkahs, fawa amata deħl, ari beedribu buhsħanas fina buht par labu preeksħishmi teem ziteem lauku apdixwotajeem, un minn pectureht, lai eewehro nosażijumus likumis, lai netura tumšħas politikas runas un lai laudis nemusina. Bet kur ween Juhs maneet, kur taħdus pretifikumigus darbus dara, Jums peenahkahs, zil Juhsu speċifik fahw, teem preti fahwejt un aisslegt, un turklaht tai paſča brihdī usraudsiħħanas feefai to dariht finamu.

Täpat gubernatora fungs, kad atsinis, zik dascha Latweeschu beedriba no zela noqlihdusi, ir usaizinajis wifas Latweeschu beedribas, lai winu isdsehsch is goda beedru skaita. Wisbeidsot gubernatora fungs ir zeeti pawehlejis, ka beedribu sapulzes tilai wen apalsch stingras usraudibas tiktu naturetas, un beedribahm ir brihw sapulze-tees tilai sawobs beedribas namobs. — Tä tad wifas sapulzes salumobs, frogds, mahjäas, gastuschiobs, ir aisleegtas, un täpat ari tee svehtki at-zeiti, fo natureja lihds schim Telgawa, 30. Augustä, par dsumtobuh-schanas atzelschanas peemiru. Täni svehtkobs starp sapulzeetem gan neweens wairs neradisees, kas pats dsumtobuh-schanas ruhtumu buhtu bau-djis, bet wini teem muasinatajeem dod wakas, zaur nederigahm ru-nahm traufeht meeru.

Pirms, nelā us Jums par teem Keisara wahrdeem runaju, ko muhsu schehligais Semes-tehws us teem pagasiu wezaseem islaidis, slausīsimēs, to muhsu delegats mums iſtahſtihš. Turklaht manim peenahkabs, Jums darīht ūnamu, ka pawehle atnahkuſi, ka wiſam aprīakim jaſaleek kopā, ko delegats Maſkawā preeſch uſtureſchanahš iſdewis. Weſemanis it iſdewis pawiſam 250 rubl., bet kad nu Rundales pagasiis 100 rubl. grib maſhah, tad tilai tee atlikushee 150 rubl. us wiſeem ūteem pagaseem ir jareparteerē jeb ja-iſdala, par ko ſchinis deenās pawehli dabuſeet.

Tad Rundales pagaſta wežakais Befēmāna lgs teiža ſchahdu
tunu;

Seenijami fungi un amata brahki!

Swehtā fengaiditā kronefchana laimigi notikusi. Domaju, ka latrū ustizigs parvalstneels jčo wehli ar leelu ilgošchanos gaidija un to paschu ar leelu preeku is vezahs Maſlawas farehna. Schi kronefchana it ihpaschi ifschkirahs no senakahn zaur to, ka ari mums Latweefchu pagastu aiftahweem bij tas gods un preeks no Keisara Majestates turp tilt aizinatem, wiſu to godibu redseht un dsirdeht, un pat no Keisara schehligi kluht uſrunateem. Tahs bija ſwehtku deenās, tas zilwekam newar ne muhſham no atmīnas fust. Jau no laikraſtieem ſwehtku aprakſtu laſot preeka juhſmas aigrahbj ſirdi, betee tikai ir wahrdi, turi attahlu wiſu jaufumu aiftahsta. Tomehr, amata brahli, lai gan Juhs to wehſtūrigo daku no kronefchanas jau zaur laikraſtieem ſinafeet, tadſchu ſums buhs mihi, dsirdeht kahdas ſinas no fawa Baufkas aprinkla aiftahwa par kronefchanu, par Maſlawu, par Maſlawas apkahrni, par lauſchu gawilehm, par to preeku, ka kronefchana iſdarita. Maſlawā us eelahm wareja redseht laudis apkampjamees un preeka afaras raudam. Keisara Majestete mums fawu ſchehlaſtibū til iahk parahdija, ka aizinaja muhs wiſus pagasta vezakos Petrowſka pilis us maltiti, par ko ſihkali wehſtſchu fawdeenu aprakſta. Juhs ſinafeet lihds ar manim, ka wiſu aprakſiht, ſi redſeju un dsirdeju, naw weegls darbs, jo wiſu to leelo krabſchrumi newar ar diwahm azihm un ausihm kreetni faredseht un fadſirdeht. Bet luhdsu, nemat par labu, ko is fawem peedſihwojumeem Maſlawā wehſtſchu.

Schi gada pirmajā Maijā ūgen. gubernators muhs pagastu aizstāhvus no-aizinaja pēc ^{fewis} us Jelgawu, un dēwa mums waijadisī.

gahs parahdischanas un instrukzijas preefsch zeloschanas. Pawisam jitadi es torei tuwojos Zelgawai. Weentahrt preezajos, ka muhs mihlota Semes-tehwa waigu redsefch, bet otkahrt domaju, ka gan tas tahlais zelsch us tureni un ta ustureschanahs Maskawā isdoees. Bija svehtdeenas rihts, kad svehtku drehbes tehrpees us Zelgawas pil no-gahju. Tur eepasinos ar faweem zela beedreem. Pee zeen. gubernatora funga muhs eeweda wixa kangelejas preefschneeks barons Sackens. Gubernatoras muhs apluhkojis un jho to jaufajis wehlejahs, lai mehs melnās drehbes gehrbtos ar baltu kalkautu un eedewa zeloschanas rakstus. Muischneeku preefschneeks A. von Heyking leelokungs apsolijahs mums ar naudu ispalihdseht, ja mums tahs peetruhktu, dewa padomu ar swescheneekeem zelā ne-eelaistees un Maskawā winu apmekleht. To wisu ar pateizibahm peenehmahm. Pebz pusdeenas fehdamees futu wahgōs un mihkai Kursemitei ar Deewu hajisjuschi, dewamees zelā, ne-wis — ka zitahm reisahm — us Nihgu, bet us tahllo wezo Kreewijsaārди — us Maskawu. Nihgā nakti pahrgulejuschi, brauzahm ohtrā deenā pebz pusdeenas tahlak us Dinaburgu. Dinaburga ir zeetolfnis un otrā pusē Daugawai ir Grihwās meests, kas atradahs Kursemes-dala. No Dinaburgas pa leelakai dalki zelotaji jau ir Kreevi. Witebskā nonahkuschi, tik warejahm masu brihdi uslawetees, jo maschina gahja tahlak. Witebskas pilsehta Zelgawas leelumā, ar dauds basnizahm, un pee stanzijas ir koschs dahrss, bet chkas naw tik jaufas, ka Zelgawā. Weenu deenu braukuschi, nonahzahm Smolenskā. Zelā mums sweschadi israhdiyahs, ka seme masds gabalindā fadalita un ka fee-weeschi semi apstrahdā un ne wihereschi. Smolenskas apkahrtne ir eelalnaina, leijas ar falneem mainahs un Dnepres upē ihpaschi pada Smolenskas apkahrti jaufu. Smolenska ir dauds leelaka par Witebsku. Chkas labaki buhwetas ar bleka jumteem, dauds basnizahm un koscheem dahrseem. Smolenska ir zeetolfnis, Dnepres upes augstā kraštā buhweta. Ais Smolenskas ari kalmains; fchē eeraudsiyahm pirmos osolus. Semneeku mahjas pa leelakai dalai sagruwuschaas ar noplifuscheem jumteem. Beidsamaā stanzijā no Smolenskas lihds Maskawai ir Kunzowa. No turenies jau eeraudsiyahm Maskawu un lihgsmahm srdihm, zepures noxehmuspchi to apfweizinajahm. Pee Maskawas pebrauzahm pulksten 110s vreelfsch pusdeenas. Saule jaufi jo jaufi apspihdeja Maskawu. Bij ko redseht, jo basnizu apseltitee torni spiguloja un faulē laislijahs, ka azis apschiba. Bahnuši muhs sagaidija deshures polizejas wirsneeks, apluhloja muhs parahdischanas s̄hmes, lika mums fehstees fahdā ūrgu eisenbahni un gardewojs muhs noweda lihds ar dascheem Kreewu pagasiu wezakeem us forteli, kur jau zitu gubernu wezakee bija preefschā. Pa ūrgu eisenbahni brauzahm 6 werstes, pebz tam ar iswoschtfchileem (fuhrmanem) fahdas 4 werstes, kamehr fasneedsahm forteli, kas atradahs Wahju eela Nr. 25. Tur muhs sagaidija Keisara deenesītā stahwoschais firsts Tschagadajew, panehma muhs vafes un eedewa mums ustureschanahs s̄hmes. Forteli mums eerahdiya nama treschajā tahschā. Ruhme bija deewēgan leela un laba. Katram bija dselsu gulta ar matrazi un galwas kifeni. Tanč tahschā, kur mehs bijahm, atradahs 200 gultas. To paschu deen', wakarā, mums eedewa weenu mahrzinu zukura un astotu dalu mahrzinās tehjas. Tehjkannas, tafes un wahrofch uhdenti ori dubujahm. Preefsch masgaschanahs bija uhdens aparats eetaishts un pee apdeeneschanas bija 6 wihereschi un 6 feeweeshi.

Otrā deenā, 5. Maijā, aīsgahjhahm uš Kremls; tai pašchā deenā eebrauza Maſlawā Keisara brahlis Vladimirs, un mums bija tas gods, winu redseht un ar „ura” fagaidiht. Kremlis iſſlatahs pehz zeetolſchaa. Tam wiſapkahrt ir sahdaſ 4 aſis augsta walle, tahs paſchās pa-augſtinatahs weetaſ lihds rehkinot. Wallēs muheu beesumu warehs uſ diwi aſhm rehkiňt. Katrā ſtuhri un widū ir torni. Kremls war ee-eet zaur tſchetrejcem wahrteem, kuri wiſi ir ſiypri un gresni. Pee Keisara pils ir tſhetras baſnizas, ne taklu no taħs at-rodaħs Keisara familijas pils, ar wairat iſbuhwehm. Ais Keisara pils atrodaħs ſaldu ſasarmes ar wiſapkahrt noſtaħditeem leelgaba-leem. Piromo leelgabalu noſauz par Keisara leelgabalu (uaperkaa nyuka), kaſ buhs sahdaſ trihs aſis garſch, ar 3 pehdaſ leelu lodes zaurumu; lodes ſmagums efot 120 pudi. Meh̄s eegahjhahm Kremls zaur Pefiſchanas wahrteem, kureem loti augſts torniſ, ar loti eewehrojomu pulkſteni (laika rahditaj). Ikkatru reiſ, tad pulkſteni ft 12, tad pulkſteni ſpehle: „Deewi, fargi Keisaru!” Gar Keisara familijas pili pa-eijot, naħk Iwana ta Leela baſniza, kuraí blaſkuſ uſ fundamenti ir noſtaħdihiſ milsu pulkſteni, 3 aſis augſis un 2 aſis plats. Krihtot iſſiſtais robs ir tik leels, ka gandrihs ſtaħwu war ee-eet milsu swanč. Tai paſchā deenā apmeklejham wehl zitas eewehrojamas weetaſ, ka ſwehta Niſita un Iſarlaļja baſnizas, tāpat ari „Sarkanoſ waħtuſ”, Alekſander dahrju un jauko Maſlawas upi, ar falteem almenaem iſbrugetu pakraſti. 6. Maijā aīsgahjhahm uſ Leforta dahrju. Dahrss ir loti leels un atrodaħs Sausas upes traſimalā. Dahrfam uſ ſeemeleem leela ſlimmiza, deenwiſħoſ ſtaltas jahtneku regimentu ſasarmes. Tur fagaidijhahm kaſakuſ eejahjot uſ ſmukeem neeleem bruħneem firgeem. Muſikanteem bija balti firgi. Peħz puſdeenaſ apmeklejham Ġermetaſha dahrju. 7. Maijā bija wiſas Kreewu walſis pagastu wezakee Maſlawā fanahluſchi un pulkſten 900 no rihta meħs tifahm no Kreewu mahzitaja eefweħħitti un muħfu gultað kluwa ar ſweħtu uħdeni fwai-ditas. Tai deenā apmeklejham dasħu flawenu wiħru peeminieklus, iſ-weħlejham diwus no Kursemneeku widus, kureem bij jano-eet pee Kurſemes muisħneeku preelſchueka un jaħweħsta, ka mums flahjahs. Šweħideen, 8. Maijā, nogahjhahm — wiſi pagasta wezakee — no paſcha rihta uſ baſnizu Deewi peeluhgt par Keisara laimigu atzelokſħanu

no Pehterburgas us Maskawu. Pehz pušdeenaš isbrauzahm — wiſi Kursemneeki, Widsemneeki un ir ziti Kreewu pag. w. — us 18 ieb 20 werstes no muhsu korteļa attahlo Swirbulu zeemu, kas atrodahs deen-wiſchōs. Tur ir jaufs, 34 arſchinas pahr vilſehtu augſtati ſtahwoſchē kalns, no kura war wiſu Maskawu pahrſtatih, wiſā wiņas leelumā un brangumā. No ſchihs weetas lepnais Napoleons us Maskawu luh-kodamees un zeema jaukumu apſlatidams ſazijis, ka wiſā paſaulē jau-kakas weetas ne-efot. Un pateeft ir gan jaufs ſlāis! Apalſchā upe, kuras kraſis no paſchas augſhas lihds apalſchai ar daschadeem laju ſtahdeem no-audſis. Schē mahzijamees paſiht lugnezzibas weizinataju Waldemar un gimnaſijas ſkolotaju Brihwemneek fungus, kuri muņs ūlkakas ſinas par ſcho jauko kalnu dewa un Kihwas kanu parahdija, kuresh ſchē ari jaukos dabas jaukumus apſlatija. Atpakal nahlot pahrzehlamees pahr upi un apmekleahm „jauno meitu“ floſteri. Kloſteri ir trihs bañizas un koſchi lapi, ar wairak dſhwojamahm eh-kahm; kapa weeta ſchē makſajot lihds 300 rubl. fudr. Wiſas nonnes ir melnās drehbēs tehrpuſchahs, ar taħdu pat melnu kapuzi galwā. Kad mehs eegahſahm, tureja patlaban wakara deewaluhgſchanu. Weena nonne laſſia pahtarus un zitaš liturgiſkā kori jauki dſeedadamas at-hildeja. 9. Maijā dabujahm pirmo reis muhsu korteļi ehdeenu par brihwu: kahpostus ar wehrſcha galu un ar ellu pahlleetu grifku bees-putru. Ehdeeni viſa deewegan labi, bet mehs warejahm no teem maſbaudiht, jo ne-efam raduſchi tos ehſt. Schinī deenā ari atmahaža mi-niſteera paļihs un muņs ſinoja, ka riht ja-eet us Kremli Keiſaru fa-gaidiht. Tai paſchā deenā wehl tikahm no muhsu zeenigeem Widsemes un Kursemes muiſchneeku preeſchneekem apmekleti, par ko bijahm loti preezigi un pateizigi.

Otrdeen, 10. Maijā, jau pulksten 3ds uszehlamees. Tehju eedsehruschi un brokasti eeterejuschi, dewamees zelā us Kremlī. Muhs pāwadija firsīs Tschagadajew. Kremlis no muhs kortela bij 5 werstes attahlu. Turp nonahkuščus muhs sagaidija firsīs Howanskis un nostahdija diwās rindās, no Pestishanas wahrteem lihds Iwana basnizai. Nu sahla lasitees kopā kara spehls: jahjeji brangōs sīrgōs, kahjineeki loschōs mundeerdōs un dischgabali ar fescheem preefschjuhgeem sirgeom. Karts pulks ar sawu karogu nostahjahs sawā weetā; musikanti pee pascheem wahrteem. Bij jaufi redseht wiſus tos wanroes generalus un slalos wiſneekus sposchōs, tresainds mundeerdōs ar ordeneem us kruhtihm un mirdosfcheem sobeneem. Keisara brahlis Vladivirs eeradahs pulkst. 11ds preefsch pušdeenaš un apluhkoja, wāj wiſs fahrtibā. Tā nostahditi stahwejahm lihds pulksten Zeem pebz pušdeenaš. Tad pasludinaja leelgabalu duhlschana, ka Keisara gahjeens no Petrovskā pils jau sahzees us Kremlī. Pagabja wesela ūunda, lihds gabjeens eetapa Kremlī. Papreefsch nahza kara spehls, ahrsemju printschi un ziti augsti walts wihri, tad muhs schehligais Keisars Alekſanders III., jahdamis us balta ūrja. Tikhlihds Keisars pa wahrteem eejahja, norihbeja leelgabalu ūchahweeni, musikis spehleja un pulksteneem ūwanija. Ar ūkanu "urā" ūaukhanu ūru sagaidijahm. Mums bij ta laime, ka Keisars mums pretim optureja; nu winu warejahm waigu waigam redseht. Keisaram blakam jahja Tronamantineeks un dauds augsti walts amata wihri. Pehz tam nahza Keisarenes gwarde un tad brauza pati Keisarene ūelta faritē, ūreai bij aissjuhgti 8 balti ūrji. Katram ūrgam ūehdeja mugurā puſchlots jahjejs un blakam jahja gresnots ūrgu wedejs. Tāpat Keisars, kā arī Keisarene us wiſahm pūſehm laipni ūweizinaja. Pawisam brauza 11 ūelta ratōs ūngi un 11 ūelta ratōs ūndes; weendōs ratōs nefehdeja neweens. Kad Keisara Majestetes un augsteet weest bij eegahjuschi pils, atlaida muhs pulksten 4ds us korteli. Treschdeen, 11. Maijā, apmelejja muhs eetshleetu ministeris, grahfs Tolstojs. To deen' pa likahm wiſu deenu mahjās, jo bijahm no wakar deenas ūpri pee ūkuſuſchi. 12. Maijā mums waijadjeja atkal buht Kremlī. Tur muhs laipni ūgaidija Kursemes muſchneelu preefschneeks un eerahdija weetu un ūahribu, ūr un kā ūroneschanas deenā buhs jaſtahm. Tad tikahm tai apbrihnojamai ūrja ordena sahlei ūauri ūesi un dabujahm redseht wiſu to ūrahſchaunu un brangumu. 13. Maijā pee mums korteli atmahza ministrea palihgās un firsīs Howanskis, un ikweenam waijadjeja ūsdot, zil ilgi deenētā. 14. Maijā 6 gubernu pagastu wezakee pulkst. 6ds no rihta aissgahjahm atkal us Kremlī, pee wiſozeremonijas meistera, Leel-Aluzes ūeekunga, grahfs Pahlena, kas mums eedewa ūroneschanas manifestu. Us manim grahfs Pahlen ūeh ūewiſchki ūzijja: No-eita pee mana brahla, Kautſchumuischā ūeekunga — kad mahjās pahreeſet — nododeet winam ūho manifestu, ūweizineet ūru no manim un ūakeet winam, ka to drihsā ūaita apmeleſchu. Ari us ziteem Kursemes pagastu wezakeem grahfs Pahlen ūaschus wahrdus runaja. Pehz pušdeenaš bijahm basnizā. Deewu ūeulhgt us ūichtdeenaš ūehtu ūroneschana. Ar to deenu beidsahs ūaweschana, kas 12. Maijā ūahfahs, un Keisars atbrauza atpakał Kremlī. No 12. Maijā lihds 14. Maijām Keisara Majestetes ūſurejabs Alekſander pils, ūra atrodahs ūlfehtas deenwiſchōs, us paſchas Maſlawas ūpes ūrastia, ar ūoti ūeekunga ūgahjahm no ūortela pulkst. 5ds no rihta us Kremlī. Ūapulzefchanahs bij ūrja ūahfahs. Tāni muhs eeveda firsīs Howanskis. Pulksten 8ds ūgahjahm no ūahfahs ūrja ūortela ūrepehm us pils ūasnizas plazi. Muhs ūahwejahm pee trepju apakſchahpenebm. Pulksten 10ds ūahfahs ūroneschanas goda gahjeens us ūspenskt ūasnizu, ūra ūroneschana bij janoteek. Ūispirms ūahza ūaltee ūwardijas ūaldati, tad dauds walts un ahrsemju ūuktai un printschi, tad Keisars, Keisareni apakſch ūokas ūesdams. Tikhlihds Keisars ūoli pahr ūleekni ūpehra, ūsi trihs muſikas ūozi ūahza ūpehlejt: "Deewu, ūargi Keisaru!" un ar ūiseem

pulksteneem swanija. No trepehm nonahkot, Keisara Majestetes pagahja apaksh baldaikina, ko nesa 32 generaladjutanti. Keisarenes kleite bij no fudraba zaurausia ar 15 pehdas garu shlepi, kuru 6 pahschi nesa. Wifus laipni sveizinajuschi, Majestetes eegahja basnizā un palika tur 3 stundas. Wisu to laiku mehs stahwejahn plikahm galwahm Deewu luhgdam, lai svehtā kronefchana isdodahs par svehtibū. Kad kronefchana un swaidischana bij notikusi, tapa no torna sihme dota, un tuhdsin nodimdeja wareni dischgabalu schahweeni. Tikkids ka Keisara Majestetes no basnizas isnahza, spehleja atkal musika fori: „Dewe, fargi Keisaru!“ No Uspenski basnizas gahja kronefchanas mehtelos ar kroneem galwa Keisara Majestetes, walsis abholu un fisli rokās turedami, us Kapa un Pilshbasnizahm, un tad ya Sarkajohm trepehm pil. Us pus trepehm Keisars wehl atgreesahs atpalak, wifus laipni sveizinaja un tad eegahja pil. Nu fahkahs ihstenaas gawilefchanas brihdis, weens otru apkampa un preela asaras pahrwaigeem riteja. Tagad tilahm atlaisti atpalak us korteli. Bakarā Maskawa bij brihnischligi jaufi apugurota un „urā“ fauzeeni wifu nakti nemitejahs. Trihs naktis no weetas Kremla pilis pretim us Maskawas upes bij warawihlsna redsama. Elektriskas faules un basnizu apugunoftchana bij til krabschinas, ka to newar nedz aprakstiht, nedz issstahstiht; pat torau kruji bij apgaismoti. Wisjaukaki bij apgaismota Zahra ta Leela basniza. Kremla muhri, pilfehtas nomi, upes kraisti, wifs, wifs laistijahs daschadās ugunis. 16. Maija mehs apskatijamees to no mums apsteleto fudraba seltito blodu ar fahlnizi, ko gribejahm Keisara Majestetehm ar sahl' un maiji godbihjigi pafneegt. Darbs bij koschs un mums patihkams un malkaja 1200 rubl. fudr. Tai paschā deenā ari iswehleja to pagasta wezako, kas Keisara Majestetehm s̄ho dahwanu pafneegtu. Schis gods krita Pehterburgas gubernas pagasta wezakajam. Wirs blodas malahm bij eeratsiti 47 gubernu wahrbi, to starpā ari muhfu mihiaks dīmtenes wahrds: „Курляндская Губерния“. 17. Maija, no pascha rihta, pulst. 708 gahjahn us Kreml, Keisara Majestetehm preefschā stahdites un laimi wehleht. Tai paschā deenā ari kluva no iswehletā deputata Keisara Majestetehm muhfu dahvana pafneegta. Keisara pilis eegahjuscheem, muhs fastahdiya dantschu sahle pa gubernahm, kur pee latras gubernas pagastu wezaleem tahs paschas gubernas muischneeku preefschneeks peebedrojahs. No dantschu sahles kluwahm westi Jurga sahle un no tahs zaur Selta sahli us Trona sahli, kur Keisara Majestetes preefsch troneem stahweja. Gelschleetu ministeris, grafs Tolstojs, fauzo latru gubernu pehz wahrda, Keisara preefschā nahkt. Gubernas muischneeku preefschneeks stahweja fawas gubernas tuwumā un usdewa pehz apsveizinajuschanas, aprinka, pagasta, pascha wezaka wahrdu un dīhwes weetu. Muhfu Kursemes gubernā bij no eesahkuma ta feschpadsmīta. Muhfu muischneeku preefschneeks, zeenigs barons von Heyking, stahdiya muhs latru weenu, pehz tam, kad bijahm Majestetes apsveizinajuschi, Keisaram preefschā, pehz wahrda un dīhwes weetas. Keisars peemineja, ka Kursemeeeli gan neweens nemahzeshot pa freevisli runah, us kam muischneeku preefschneeks fazija, ka weens gan mahlot. Kad Keisars brihnijahs, ka tas weens mahlot, tad Zluktes aprinka Kalkunes pagasta wezakais atbildeja, ka dīhwosot Kursemes augfchagal, kur Kurseme beidsotees un Witebska fahkahs, un tur tilai Kreewu walodu dsirdet runasam. Trona sahle pa to laiku stahweja dauds augstī walts amata wiheri, tapat ahrsemju printschi un Keisara familijs. Otrā pusē sahlei, blakus Keisarenei, augsto amatu wiheru laulatās draudsenes. Ar sveizinajschani Keisars muhs attalida. Tas bij brihdis, ko muhscham newar aismirst. 18. Maija ūrsis Gowanskis pee mums us korteli atnahja un pawehstija, ka s̄ho wakar leslajā teateri israhdijs, kuru Keisara Majestetes ar sawu slahibuhfchanu pagodinashot, bet kad tur tik dauds ruhmes ne-efot, ka wifsi waretu eefschā tapt, tad tilai no latras gubernas weens warot eetilt, lai isschlirot to pehz patihchanas, waj zaur losi. Ieb zitādā wihsē. No mums Kursemeeleem bij tas laimigais zaur losi Grentschu pagasta wezakais J. Strautmanis. 19. Maija mehs dabujahm dauds un daschadas grahmatas no kahda augsta lunga dahwinatas. Strautmanis, kas wakar bij teateri, mums pehz eespehjas pawehstija, ko bij redsejis un dīrdejis. 20. Maija tilahm atkal us Kreml aizinati. Tur mums rāhdiya wišpirms Keisara un Keisarenes kronas, weda muhs Kremla ihpaschā nodalā, kur dabujahm redseht wezu laiku leekā, no Keisara Pehtera ta Leela laikeem, wina schuhpoli, gultu, kronefchanas kamanas, ar furahm no Pehterburgas us Maskawu braujis, wina behrns ratiņus un kamaninas, kur winsch behrns buhdams visinajees. Zita sahle redsejahn wifadus fāra eerotschus, flintes un pistoles, dauds karerees no patriarku laikeem lihds muhfu deenahm, ka ari atnemtus kāra eerotschus un karogus. Tur ari bija redsams baldakins, tagadeju Keisaru dahwanas, tapat ari dahwanas no senakeem Keisareem, brunas preefsch firgeem un zilwekem, dasch-daschadas naudas, bilda, kāra zirwi, sobeni un zitas leetas. Sesdeen, 21. Maija, tautas svehtiks tapa goda maltite mums pagastu aissstahweem schehligi dota no Keisara Majestetes Petrowska pilis. Pulksten 10ds no rihta no mahjahn isgahjahn us Petrowska pilis. Pils atrodahs vilsehtas seemela pusē, vee īveres schofajas, ar ioti leelu un skaistu dāhrju. Cepretim pilij atrodahs Kodinška lauks. Papreefsch muhs nosstahdiya us Kodinška lauks, preti Keisara pavilsonam. Pulksten 3ds Keisars atbrauja un ar Keisarenes Majesteti parahdijs us paviljona ballona un tika ar gawilehm un skaneem „urā fauzeeneem“ apsveiki. Kad Keisars bij laipni us wifahm pusēm sveizinajis, atskaneja leelgabalu rībeshchana un tautas svehtiks bij attlahti. Birkus tika atwehrts, teiterds israhdijs daschadas lugas, pavafaris ar wifem kustoneem gahja

ne taik no paviljona garahm, bet noschehloju, ka dauds newaru par „pawasara atnahfchanu“ wehstiht, jo mums, pagastu wezakeem, bij ja-eet us goda maltiti, netahkaja Petrovskaja pili. Sapulzesamees wiñ pilgalmä, kur galdi bij klahi un kur Keisara Majestete lihds ar familiiju kahdös pulsten 40s nonahza, wiñ pagastu wezakos ap fewi sapulzeja un schos wahrdus runaja: „Es loti preezajos, Juhs wehl reisi redsedams; firfniga pateiziba par Juhsfirfnigu dalibu pee Muhfu fwehtkeem, kureem wifa Kreewija tik karsti lihds juta. Osimtenē nonahkufchi, nonefat wi-seem Manu firfnigu pateizibu; paklaufeet faweeem riter-schaftes marfchalu padomeem un wadifchanai un netizeet aplamahm walodahm par semes peedalifchanu, semes pemehrischanu par welti un zitahm tahnahm jaufmahm. Schihs walodas teek isplatitas no Muhfu enaidnekeem. Wisu ihpachumam, it tapat, ka Juhsfam, waijag buht ue-aisteekamam. Deewas lai dod Jums laimi un weselibus.“

Pehz usrunas schehligais Semes-tehwes pawehleja pee galdeem seftees un ehst. Pa tam Keisars lihds ar Keisareni un Augusto familiiju gahja gee katra galda fewischki klahi un usdsehra us muhsu weselihm, kuras mehs sinams ar dimdosch „urā fauzeenu“ atbil-dejahm un Keisara Majestetehm augstu laimi usdserahm. Keisars kahdu puostundi pee mums pakawejahs. Kad Keisars bij aissbrauzis, usdserahm augstu laimi papreelsch eefschleetu ministerim Tolstoij un pehz tam katas gubernas pagastu wezakee sawam muischneeku preefsch-neekam. Pee goda galda mums dahninaja Keisara bildi un manifestu. Kad schlikrumees no pils un aissgahjahn wehl us tautas fwehtkeem at-pakal, kur eemantosahm jau fen dehwetahs kronefchanas kruhites, ar Keisara adleri. Tautas fwehtku weeta, kura kahdas 4 werstes gara un 2 jeb 3 werstes plata, pehz leetas prateju mehrofchanas 7 lihds 8 sinis tuftoschhu zilweku bij sapulzejusches. Pibragi, konfletes un alus tika kram fawa sinama dala dota pa welti. Swehtdeen, 22. Maija, at-nahza generalis Bogdanowitschs muhsu kortseli, un dewa daschas mah-zibas, lai pagastu amata wihi kopsot sawu amatu par godu, fwehtibu faweeem pagasteem un wihi walstij un ruhpejotees par skolu usplauf-schanu un lai esot wisam pagastam par labu preefschihmi u. t. j. pr. Muhs apdahwinadams ar Keisara un Keisarenes bildehm, kura abeem koxi galva, Bogdanowitschs no mums atwadijahs. Pirmdeen, 23. Maija, Swehtka sinode atsuhitiya loti dauds grahmata ar daschadu saturu, kuras mehs us mahsahm lihds nemt warejahn. Firsts Tschag-dajews ari pawehstija, ka nu waran, ja wehlamees, no Maßlawas schirtees. Ta tad ari drihs fahlahm sawas zela somas pildiht un kahrtot, un dewamees pulsten 1/230s zelä us mahjahn, fwehti apaendamees, tos „Keisara wahrdus“,zik ween muhsu spehla stahwehs, mahjas pahenahkufchi, pehz Semes-tehwa wehleschanahs isplatih, lai wiñas weltigas walodas sustu un wiñ sopa, lai buhtu kahdas kahrtas buhdami, waretu par wiñ lablahfchanos ruhpetees, lai muhsu leelai un spehzigai walstij atnahktu selta laiki, kura gan katra ustiziga par-walsineeka firfnigaka wehleschanahs ir, un lai waretu mehs kats, kas tur wezä Maßlawä baudijahn schehligä Semes-tehwa laipnibu, Winam ar faweeem puhlineem pehz eespehjas scho parahdito schehla-stibu atlihdsnaht. Es pehz sawas wahjas eespehjas esmu Jums zaur scho sawu aprakstu mehginais Keisara wehleschanos ispildiht.

Luhdsu fahrent scho masumu un aissbildinah mani, kad kahdä weeta nebuhtu pilnigi atnahktijs. Jau eefahkumä mineju, ka tas now nekahds weegls darbs; ta ari tagad, us ta atskatotees, man jaleezina, ka tas wareja warbuht dauds labaks buht, un tamdeht wehl reisi luhdsu, mani aissbildinah, un to par labu nemt, ka zeema kukuli no Keisara kronefchanas Maßlawä, kur man tas gods bij buht par Baufkas apriksa pagastu aissahwu.

Pehz schihs runas zeen, aprinka lungs barons von Drachenfels sapulzetos usbildinaja ar scheem wahrdeem:

Pateesi, zeen, pagastu amata wihi, ta muhsu loti mihlotis kungs un Keisars ir runajis! Winsch Jums sinamu darijis, ka Jums nebuhs tizeht aplamahm walodahm par semes peedalifchanu, — semes pemehrischanu un zitahm tahnahm jaufmahm. Turpreti ikskatram buhs drofcham buht, ka to, kas wiñam peeder, nebuhs aistikt!

Schee wahrdi gan tahki jo tahki fneids. Kad Juhs kluusu un meerigi palikfeet sawa kahrtä, ko pats Deewas un Keisars Jums lizis, un teem netizeet, kas wahrdos un raksts zaur awisehm un kalende-reem Jums eefchukst, it ka Jums peederetu wifa seme; — kad apaksh muhsu Kunga un Keisara Majestetes fargafchanas un apaksh tahn waldehm palikfeet, ko Winsch eezchis — un kluusu un meerigi sawus darbus strahdaseet un sawus laukus apkopfeet: — tad tahnas jaufmas sudihs un Juhs dñihwofeet Deewa fwehtibä un meerä. Kä jau sineet, muhsu Kunga un Keisara Majestete us teem guberni riter-schaftes mar-fchaleem Maßlawä runaja schos wahrdus:

„Es pateizos Jums par Juhs ustizibü! Es ween umehr biju pahrliezinahs par muischneezibas firfnigahm juh-tahm un jeefchi jeru, ka muischneeziba ari turpmak, tapat lä lihds schim, buhs pabalts preefsch wifa laba, tronim un tehwiñai par fwehtibü. Lai Deewas dod, ka mehs meerigi un rahmi dñihwoitu! Es pateizos Jums no firds!“

Ta nu Juhs schihs sapulzinati, paklaufat Keisara Majestetes pa-wehleschanai un salait mahjas ikskatram: kad kahdam, kas us preefschu skatahs, bailigi ap firdi, — un kad behdas firdi zelahs par schahdahm tahnahm jaufmahm, tad lai ikskates ar drofchu prahru pee riter-schaftes weineela aiseet, un zik wiñ spehla stahw, tas ar padomu un darbu palihdsehs.

Gan paschi finait, ka Kursemē katrä aprinki ir riter-schaftes mar-fchale. Schihs, Baufkas, schihs brihdi par marfchalu ir eezelis Hahn barons no Kommodores. Nu wehl tsdalishu tafs kronefchanas peeminas fihmes, kuras, ka jau esmu peemineis, man ja-isdala starp teem pagastu wezakeem, kuri lihds fwehtai kronefchanas deenai ka tee wezakee fawa amata. Muhsu fudraba ahlikschus Juhs wareet likt peekalt pee tahn peeminas fihmehm un tafs waj nu pee pulfsteria lehdehm, waj ari pee pogas zauruma — tikai bes bantes — nefah, jeb wiñas wareet ari tapat glabah par peemina us behnu-behrneem.

Peeminas fihmes dabuha:

- 1) Wezumuischhas pagasta wezakais Sandt;
- 2) Baldones p. w. Podin;
- 3) Lambertu muischhas p. w. Kalnix;
- 4) Baldones meschafunga p. w. Brauer;
- 5) Mises-Breede p. w. Kalnix;
- 6) Baldones mahzitaja p. w. Punta;
- 7) Stelpes p. w. Seemel;
- 8) Osimt-Mises p. w. Behrs-pumpur;
- 9) Bahrbeles p. w. Purwing;
- 10) Kahlra muischhas p. w. Kalnix;
- 11) Kr. Mehmels p. w. Ribe;
- 12) Gezawas mahzitaja p. w. Arrai;
- 13) Graventhales p. w. Neschan;
- 14) Greenvaltes p. w. Dunnov;
- 15) Baufkas meschafunga p. w. Schlofsberg;
- 16) Bram-bergu muischhas p. w. Dobelneek;
- 17) Granteles p. w. Breschiniski;
- 18) Bahrbeles mahzitaja p. w. Feldberg;
- 19) Derpel-Mehmel p. w. Osol.

Tad aprinka lungs usbildinaja schos fungus schahdä wihsé:

Pagasta wezakais Sandt!

Kamehr us Baufku esmu atpaka atnahzis un par Juhs preefsch-neeku tapis, manim negadijahs Juhs apfweizinah, kas Juhs pahraki par 20 gadeem manim labi pashstams efeet bijuschi; tapahz es tagad to daru. Turklaht ari ar preezigu prahru Jums daru sinamu, pehz gubernatora nolikfchanas, ka gubernatora fungam schehl, ka Jums schodeen to fudraba medali newareja likt nodot, jo ministera lungs scho medali wehl naw atsuhitijs, lai gan gubernatora lungs pa diwi lahgahm par to ralstijis, bet no jauna wiñsch scho paschu leetu ihfâ laikâ preefschâ stahdihs. Bet gubernatora lungs Jums schoreis patei-jibu dod par Juhs ihsti teizamo uszichtibü un par Juhs amata penehakumu ustizigu peepildfchanu. Tapat Juhs luhdsu no manim to pareisi pelnitu pateizibü no aprinka teefas puses fanemt.

Wezumuischhas pagasta skribweris Mureweßis!

Es preezajos, ori Jums schodeen to pelnitu fudraba medali nodot, ko muhsu lungs un Keisars paschä sawa kronefchanas deenä zaur manu un gubernatora lunga preefschstahdihschun dahninajis. Sane-meet wiñ un nehsajeet wiñ ka kreetns, uszizigs un uszichtigs amata wihrs, par kahdu es Juhs lihds schim esmu atsinis.

Gan es wehletois, ka us preefschu ari zitu kahdu pagasta skrib-wei tapat preefsch medala waretu preefschâ stahdiht.

Weßsmanim medalis jau nospreets no muhsu lunga un Keisara, bet wehl naw atsuhitijs.

Pagastu amata wihi!

Ihyschi us scho deenu Juhs esmu fa-aizinajis, tapahz ka muhsu loti mihlotahs Keisarenes wahrda deenu fwinam.

Beru, ka Juhs manus, schodeen us Jums runatos wahrdus licht feet wehrä, un ka schi deena muhs jo zeeti faweenos. — Meera un weenprahritis faderefchana starp weena waldineeka nama pawalstnee-keem ir ta jankakâ fwinefchana, ar ko Keisara deenu war fwinah.

Us beigahm Juhs uszizigu, lihds ar manim no wiñas firds fault: „Muhsu mihlotis Keisara Bahris lai dñihwo augst, — „urä!“ Us tam sapulzete atbildeja ar skatu, dimdosch „urä!“

Beidsot Wezumuischhas pagasta wezakais Sandt kgs issauza: „Muhsu muischneeziba lai dñihwo augst!“

Esam pahrliezinati, ka zeen, laitaji par abejahm augfchahm runahm firfnigi pateiksees. No Weßsmana kga runas ikskates war skaidri redseht, ko muhsu pagastu wezakee Maßlawä ir peedñihwojuschi un dsirdejuschi. — Japreezajahs, ka muhsu semite tafs kahrtas, kas ar apdomu zaur daschahm rihdihchanas raksteem sinams laikrads tika schirkas un faridhitas kopä, atkal sah draudsigi weenotees us meerigu un fatizigu dñihwi, kas wezizahs wiñ kahrtu lablahfchanos. Tee-scham ir jawehlahs, kad daschä mefletu padomu labak pee tahdeem wiñreem, kuras Patz Keisars apfihmè par labeem „padoma“ dewejeem un kas or tautu kopä dñihwodami, ari tautas preefsch un behdas lihds juht, nesa pee schahdeem — tahdeem tautas wadonischem, kas apfola selta salmus, bet nedod nesa, un kureem tauta tik pat ruhp, ka latim pele. Zeresim, ka meers un weenprahritis, schi tautu leelakâ aplaimo-taja, pehz pahrlaisteem un pahrlaisteem mußnafchana un rihdihchanas laikem, pee mums no jauna eweefsees. Pee schihs zeribas peepildi-schanas Baufkas zeen, aprinka lungs un Rundales pagasta wezakais Weßsmana kgs ir uszizigi lihdsstrahdajuschi un teefam strahdahs lihds Baufkas aprinka amata wihi. — Un par to mineteem fungem firfnigi pateiksees — ikskates Latweesch, Baltijas un muhsu leelahs tehwijas draugs.

Wehl no Baufkas. Swehtdeen, 17. Julijä, mums bija tas preefsch, Charlowas Keisariflahs musikas skolas profesora Jurjana Andreja ehrgetu spehleschanu un waldborna puhfchanu dsirdeht. Minheits kgs ar sawa brahla Tura, Adolf un Nikolai Allunan un An-kart kgu peepalihdsefchani isribkoja minetä deenä diwus konzertus, garigu un laizigu. Tikai schehl, ka nesnafchana dekh publike nebija deewsgan leelä skaita sanahkusi, jo nebija „Latweesch Awises“ schee konzerti isfludinati un pee mums schihs awises wairak lasa, ka zitus

laikraffstus. No Jurjana Andreja kga jasaka: Gods, kam gods nahkahs. Ir gan mahkflineeks pilnigā wahrda finā. Pat ar muhfu wahjhahm ehrgelehm prata Jurjana kgs deewsgan jauki spehleht un spehleschamū tā eedaliht, ka ar registeereschanu nenhza leeli kawekki preekschā. Ehrgeku leelo wahjibu wareja loti maniht pee waldborn-solo pawadischanas, ihpaschi kad profesora Jurjana funga puhschanu pawadija. Daschu reis bija ehrgeku klabeschana wairak dsirdama, neka ehrgeku flana. Schē bija pa dafai ehrgeku waina, bet pa dafai ari pawaditaja, kusch, ka isklaufijahs, nebija ehrgeku spehletajs. Tad wehl buhtu bijis wehlejams, ka solo-puhteji — ihpaschi korneta — nebuhtu ar muguru pret publiku stahwejuschi, bet otradi. Pee waldborna tas wehl peczeeschams, tapehz ka schim ragam tas isskanas gals ir lihks, bet pee korneta jau nemas nē. Tadehs daschadas flu-fakas flanas warbuht gan pawaditajam, bet ne publikai bija dsirdamas. Wareja ari maniht, ka wehl ir jauns puhtejs, tomehr labas zeribas us nahlamibu. Tad wehl brihnischkigi nahza preekschā, ka weens us programma usfhmehts korneta-solo tika pawisam islaists. Improvisacija (azumirkliga isdomata spehleschana) par tehmatu: Kā spochi spihd mans Jesulinsch ic. no Jurjana Andreja funga pabeidsa konzerti. Improvisacija dewa mahkflineeks weetu weetahm un balsu balsōs tehmatu zaurdfirdeht, un buhtu to wehl manigaki isdarijis, ja tik buhtu labakas ehrgeles bijuschas, tomehr faslana atgahdinaja usmanigu klausitaju pee wežā Bacha. — Laizigs konzerts bija wairak apmeklehts. Schini konzertā bija pirmais gabals no Jurjanu brahleem, us diwi waldborneem spehlehts, tas koscakais. Schē wareja dsirdeht, kas mahkflai eespehjams. Profesora funga atbalsu isdari-schanā leelu leelais mahkflineeks. Leelu patikschana pee publikas at-stahja tautas dseesma: „Saulit' tezej' tezedama“. Schini konzertā dabujahm eepastitees ari ar pascha mahkflineeka raschojumu: Swehtku marfchs un Barkarola waldbornam ar klaweeri pawadischanu. Tikai mums schehl, ka pats komponists to nepuhta, bet wina brahlis, Jurjana Jura kgs*). Newaram atstaht ar pateizibu nepeeminetus Adolf Allunan kga nopolnus, kas ar sawu humorisku dseedaschanu prata publiku deewsgan jautrinaht. Tikai nepatihkami bija, ka dseedaschanas un ragu-solo pawadischanas klaweeres bija fliktas. Buhtu ari labaki bijis, kad zeen. Konzerta dewejs ais kolisehm ragu faslindinaschanu publikai nebuhtu lizis tik beeschi un flani dsirdeht. Tad-schu ar wiſahm schihm masahm peefhmeſchanahm newaram no scheem mahkflineekeem zitadi atwaditees, kā ar wiſleelakahm pateizibahm un usfauzam wiſeem: eita klausitees tahdus konzertus; ir gan ko dsirdeht! Ihpaschi Jurjana Andreja funga atstahja pee mums patihkamu peeminu, un mehs wehlamees wina kreetno spehleschana atkal jo drihs dsirdeht, tikai ar to luhgšchanu, mums pee laika par to dot finu; jo schini reisā pulksten 1ā pehz pusdeenas wehl nebija skaidri notaſiſhts, waj pulksten 4ds pehz pusdeenas — pehz trim stundahm — buhs ga-rigs konzerts, jeb nē. Tad mehs sinasim ari zaur klausitaju daudsumu sawu pateizibu parahdiht.

No Dschuhkstes puſes fino „M. W.“ fchahdu behdigu atgadiju: Pehtermuisch as uhdens dſirnawās 22. Julijā pehz puſdeenas noſlihka dſirnawu dihki meldera mahfas dehlinſch, 2 gadus un 4 mehneschus wezs. Behrinſch no ziteem leelakeem behrneem roklidis un dihka malā fmiltis dihki behrdams, tur pahr galwu dſitumā eekritis un noſlihziſ. Tehwa ap ſcho laiku nebijis mahjās un mahte bijusi us qulas.

Ruzawa. Leischös pahri nedekas atpakał pehrkona laikā fibenis nospehra weenu seena grahbeju, kas leetū ar sawu 6 g. wezu dehlinu stahwejusi apaksch behrsa. Zitas grahbejas winai fajijuschas, ka esot nepareisti, pehrkona laikā stahtees apaksch koka. Wina atbildejusi: wifur esot Deewa rokās. Knapi kā schos wahrdus isteikuſi, fibenis Lehris winas galwu — wisi mati nosuduschi; — masais dehls, ko mahte ar preeskch-autu leetū pahrfequſi un kas winai flaht peeglaudees, ari bij peetreekts, bet pehz dauds stundahm atdſthwojahs. To mehr behrnam weena roka un weena kahja wehl tagad gluschi stihwa.

(Catw.)
Leepaja. Tüür ne sen lahda seewina is Rihzas atnahza un mel-
leja pee lahda Schihdu rabija padomu un palihdsibu. Winas
wihru winai atraujot lahda kaiminene un wika gribot tadeht kaimi-
nenei atreebt. Seewina nu nahja pee rabija un tam 2 rubl. eemak-
sadama lubds. Igi winsch sauno feeweeti no kanzeles nolahdot. Us

jautajeenu, kas tad launai kaiminenei lai noteik, seewina atbildeja: wairak nè, kā lai winas mehle fakalst, azis is peeres issprahgt un lo-
zelki farauktos.

Rīhga. Widsemes lopu aissargasčanas beedriba meeſneeku aldermana Ģ. Hēfs kāta kautawā iſmehginaja jaunu kaufčanas aparatu. Schis aparats pastahw iſ stobrina, kas zaur uſſiſchanu iſſchaujahs lopa peerē un to uſ weetas nonahwē. Aparats iſdarijīs kaufčanu labi. — Gabals junta ſimfes, kahdas 5 mahrz. ſmags, ſeitdeen, 6. Augustā, pehz pusdeenas nokritis Nikolaja eelā Nr. 1a uſ kahju zelina, gaxam gahjejam pee kahjhm. Nekahda nelaimē now noti-kuſi. „Rīg. Ztga” pee tam aifrahda, zik ūti waijadſigs pahrluhkot namu ſimfes. — Rīhga 1. Janvari 1883. gadā bijusčas 78 tuhki. 81 dwehſele, kas nodosčanas maſkajusčas, kure starpā 855 tirgotaji.

Walmeera. Kurlmehmo skolas kuratorijsa isstino, ka svehtdeen,
21. Augustā, pulksten 4ðs pehz pusdeenas, eeswehtis Walmeeras kurl-
mehmo skolas jauno namu un ka pehz tam pulksten 6ðs tur noturehs
nupat apstiprinatahs kurlmehmo skoloschanas beedribas pirmo general-
sapulzi. Berams, ka publika peedalifees leelā skaitā, tā pee nama
eeswehtischanas, kā beedribas nodibinaschanas. — Weetiga semko-
pibas istattahde, kā „Rig. Ztgai” sino, 5. Augustā atlakhta no ef-
felutiw-komitejas preekschneeka, A. v. Begezack-Keegele.

Wesenberga. Kahda turenes „awise“ fino fchahdu breesmigu notikumu: „Kahda semneeka feewa, 21 gadu weza, faslima nedekas. Lai gan wezmahte tuhlit bij klahrt ar sawu palihdsibu, tomehr behrns nepeedfima un nabaga mahte aif leelahm fahvehm pamira. Peederige, kas to tureja par nomirufchu, steidsahs winu eesahrkot, lai fwhehtdeen waretu paglabahst Wesenbergas kapos. Virms sahrku no behdu nama pahrweda us basnizu, winu attaisija, pee kam wezmahte pamanija, ka pakruhre lihks wehl bij filts. Wina to pafaziha ziteem, bet semneeki to ne-eeweheroja. Sahruk eezehla ratos, kahdi wihreeschi us-fehdahs tam wirsu un lihks nu weda us Wesenbergas basnizu, tur to eeswehtiha. Sahruk atkal isnefa is basnizas un eezehla ratos, lai nowestu us 2 werstes attahleem kapeem. Daschi pamanija, ka sahrka wahks zilajotees. Bet ziti atteija, lihks „peebreedis“ un tamdeh k wahks zilajahs. Ar strikeem peefehja wahku jo zeeti klahrt. Lad atkal kahds usfehdahs wirsu un brauza tahtak. Gekams sahrku eelaida kap, pehz eeraduma winu wehl reisti attaisija. Bet ko nu behrineeki eeraudfija! Lihks tur guleja ar fawilkahm kahjahm, ar zekeem pret wahku un pazelkahm rokahm; behrns bij dsemdehts, un atradahs kahjgali. Jedomà, ka mahte buhs nosmakuß.

Ponedēla, Kaunas gubernā. „Rowostī” fino, ka tur kaudis atrodotees leelās bailes no dedzinatajeem. Lihds schim tikai retas mahjas leefmahm tika par laupijumu; bet kad pilfehtinas eedsfhwota-jeem preefuhitās dauds draudu wehstules, kurās noseedsneeki atklaahju-
fchi dedzinashanas nodomu, tad istruhfchanahs efot jo leela. Weenā no minetahm wehstulehm pagehre, lai kahds pasihstams saglis, kas tagad apzeetinahs un stahw teefas ismekleschanā, tiktu noteikts par newainigu un palaists wakā. Turklaht draudot, ka dedzinashana ne-
miteschotees, ja scho pagehrejumu nepeepildihs.

Mafkawa. Ar leelu svehtibu tur strahdà kahda beedriba, kas fauzahs „beedriba preefch kortelu apgahdajhanas nabageem“. 20 gadòs, samehr wina pastahw, ta ir eemantojusi labu kapitalu. Schim brihscham beedriba dod patwehrumu 1354 personahm, kas apdfishwo wairak namus, un ustur weenu wißpahrigu skolu un weenu skolu preefch neredsigeem behrneem. Tigratajs Tigranows pasneedsa pehri gad' schai beedribai namu, 800 tuhst. rubl. wehrtibâ.

Astrachana. Schi gada pawašarā tur nočehra 224 milj. ſtiku. Rahdus 15 milj. wairak nekā pehrn.

Podolija. Is Mogilewas siro, ka tur starp laugineleem radusees disteritis sehrgas. Soli jau sperti dehl sehrgas isuihzinachanas.

Kaluga. Turenēs gubernā pagājušchā mehnesī 4000 defetinu labibas lauku kruša maitajusi.

Berditschewa. Tur kahds jauns zilwels ne sen isgudrojis elektrisku pulksteni, ko newaijagot ušwilkt un kas ejot dauds riktingaki, neka muhsu tagadejee pulksteni. Pulkstenis fastahwot tikai is 2 rite-neem. Schi weenkahrfschuma deht pulkstenis jo reti buhfschot islabojams un nahkschot dauds lehtaks, neka tagadejee. Isgudrotajis schim brihscham usturotees Nijewâ, kur fawu isgudrojumu gribot zelt preefschâ profesoreem un leetu pratejeem. Deht patenta isdabufhanas minsch tad dofhotees us Rehterbureau.

No ahsenem.

Wahzija. Gaidamee Lutera 400 gadu svehtki ir modinaju-schi jautajumu, waj wehl dñihwo kahdi Lutera pehnahkamee. No weenas puses faka, ka tee efot ismirufchi; turpretim atkal ziti usrahda us kahdahm familijahm, kas fauzahs par Lutereem un peederot pee refor-matora pehnahkameem. Minetahs familijas paschas appalwo, ka efot zehlufchahs no Lutera. Daschas awises sino, ka Berlinē kahds semaks polizejas deeneestsneeks, Gustaws Hermanis Luters, efot Mahrtina Lutera pehnahkamais. Minetahs polizejas eerehdna tehws bijis par mahzitaju Salzwedelē. Schim eerehdnam efot wehl diwi brahki, no kureem weens par mahzitaju Niederreichstatā, un otrs par stanzijas preefsch-neeku Gonzā pee Reina upes. Schihs Lutera zilts peederige bau dot palihdsibū, kas stahwot apaksh Gotas konfistorijas pahrwaldibas. Katrs wihrischlis dabonot trihs reisās fawā dñihwē brangu naudas palihdsibū, ka us eeswehtischahu, us patstahwigas fainmeezibas dibinashanu un us kahsahm. Tahlak is minetahs palihdsibas lahdes preefsch zilts wihrischku pehnahkameem teek maksata audstaschanas, skolas mahzibas un studeereschanas nauda lihds 24. dñihwes gadam.

Austrija. Portugales tronamantineeks atbrauza Iſchla, weesotees pee Austrijas Keisara un Keisarenes. Runā, ka tas atbrauzis us prezibahm pehz Keisara Franca Josefa otrahs meitas, erherzogenes Walerijas. — No Troisdorfas sino, ka grafsa Schambora wefleiba atkal palikuſi loti wahja. Katru brihdi gaidot nahwi. Wina mantineeks, Parishes grafs, schim brihsham usturotees Hamburgā, us kureni ari wina jaunakais brahlsis, Scharfes herzogs, dewees is Pehterburgas. — No Bosnijas galwas pilsehtas Serajewas sino, ka tur 2. (14.) Augustā no rihta bijusi semes trihzeschana, kas vilkusees kahdas 5 sekundes. Nekahda eevehrojama skahde naw notikusi.

Anglija. Is Londones sino, ka tur is Parishes eeraduschees Kreewu nihilists Hartmanis un Frantschu komunists Diboa. Abi sagatwojotees us starptautisko sozialistu kongresu, kuru notureshot Septembera mehnesi Londonē. — Londonē fastahdijuſees komiteja is daschadu protestantu tizigeem peederigeem, kas grib gahdaht par pec-kahjigu Lutera jubilejas swineschanu Anglijā.

Spanija. Kehnisch Alfons nodomajot is Madrides braukt us San Ildefonso un no turenēs apmekleht Valadolidas, Vitorijas, Saragofas, Barcelonas, Walenjijas un Korunas pilsehtas. Ja pa to laiku dumpi apspestu, kas tagad Spahnijā iszehlees, tad Kehnisch is Korunas oſtas ar twaikoni aibraukshot us Hawri, Franzijs, un no turenēs zlofshot tahlak us Wahziju un Austriju.

Serbija. Kehnisch Milans grib apmekleht Austrijas un Wahzijas Keisarus. Winn eeluhguschi abi keisari par weesi us kara spehka manewerem. Austreeschu maneweri notiks nahloschā mehnesi pee Segedinas, Ungarijā, un Wahzju leelos manewerus noturehs pee Hamburgas.

Greekija. Pagahjuschās nedelās daschds Widus juhras ap-gabalds bijusi semes trihzeschana.

Egipte. Kahiros pilsehtā koleeris masinajees. Tagad tur is 24 stundās ar mineto fehrgu mīrstot til lihds 10 zilwelui. Aleksandrijā fehrga wairojusees. Sehrgas wairofchanahs gan nahk no tam, ka turenēs laudis aprokot likus sem plahnas semes kahetas, lai gan pawehlehts, aprakt tos dīsi, un tuhlit leetajot nelaiku drahnas.

Deenwidus-Afrika. Londones awise „Standard“ dabujusi is Sulu semes sinu, ka Ketschwojo wehl efot dñihws. Winsch efot da-bujis tik diwi weeglus duhreenus ziskās, kas ne buht ne-efot nahwigi un pat ne-eespehjuschi aptureht Ketschwojo mudigo skreeshanu, zaur ko tas isglahbees no faweeem eenaidneekeem. Ari daschas no wina fee-wahm isglahbuschahs, un tagad atkal atrodahs pee fawa laulata drauga.

Mehika. No Mehikas juhras likuma sino, ka pehru sveija pagahjuschā pušgadā labaki isdewuſees, neka ſenak. Leelakai gle-mehku dākai, kas is juhras iſſweijoti, bijuſchas pehles. Daschas no tām pahrdotas par brangu naudu.

Wisjaunakabs sinas.

Leelfirsts Nikolajs lihds ar fawu dehlu Pehteri aibrauzis sveht-deen us Eeksh-Kreeviju, pahrlublot kara spehku. — Is Kishnij-Novgorodas sino, ka tur gada firgas ſipri usplauzis. Par wifahm pre-zejm maksā brangu zenu. — Slonimā leetus, zaur pastahwigu lih-

šanu, padarjis labibas laukeem leelu skahdi. Labibas zena zaur tam loti zehlufchahs. — Newidents-senators Manafeima kungs schinīs deenās aibrauzis no Leepajaas us Wentspili. — Svehtdeen, 7. Au-gustā, bis Pruhšchu printscha Wilhelma dehla kristibas. Jaunpeedsimu-schais dabuja wahrdus: Wilhelm Eitel Friedrich Christian Karl. — Wahzijas Keisars un Keisarene schim brihsham usturahs Potsdamā. Sirmais walbīneels ir atkal ſpirgts un wesels; bet ar wina laulatahs draudsenes weselibu stahw wehl loti wahji. — Serbijas Kehnisch aibrauzis svehtdeen, 7. Augustā, us Wihni. — Egipte koleeris prāfa wehl arween dauds upureu.

Usaizinaſchana.

Tā 10. Novembri pehz jauna kalendera buhs pagahjuschi 400 gadi, kad Mahrtinsch Luters Eislebenē peedsimā. Ta deena, tas 29. Oktoberis pehz weža kalendera, ari wifās Kreewu semes Lutera basnizās tiks fwineta, jo preefsch tam ministra atwehleſchana zaur generalkonsistoriju jau ir dabuta.

Mums peenahkabs, muhsu no Deewa svehtita reformatora jeb tizibas atjaunotaju peemini godaht ne wiſ ween zaur ſpredikeem, kas ſirdis zilā us debefhīm, bet ari zaur darbeem, kas paleek kā pastah-wiga peeminas ſhme un peerahda muhsu pateizibū par to, ka Deewa mums tahdu wihru ir dewis. Mehs nedrihfkstam to deenu palaist ga-ram, nedibinajuschi fawā basnizā tahdu eestahdi, kas wed tahlak to darbu, ko Luters ir uſfahzis. Pee tāhs eestahdes jeb ta darbu buhs nemt dalibū wifahm Lutera draudsehm muhsu ſemē, un tam darbam ari buhs nahkt par labu Lutera draudsehm wifā Kreewu ſemē.

Tā tad mehs usaizinam, lai krahj dahwanas preefsch Lutera eestahdes, kas pastahwehs ne-aisteekamā kapitalā jeb naudā, kuras prozentēs tiks nemtas preefsch dwefelu ganu pawairofchanas muhsu Kreewu semes Lutera draudses. Sakrāta nauda tiks nodota preefsch pahrwaldishanas zentral-komitejai pee Wifuaugstaki apstiprinatahs palihdsibas kafes preefsch ew. Lutr. draudsehm Kreewu ſemē.

Dwehſelu ganu pawairofchana pastahwehs eelſch tam, ka cezels tāhdus mahzitajus, kas apkahrt braukā Deewa wahrdu ūludinadami, un ka nolonehs palihga-mahzitajus pahraf leelās kirspehles, tad paſhas to ne-eespehj dariht u. t. j. pr.

Lai to mehrki waretu fasneegt, tad pehz muhsu domahm buhtu labi, kad Lutera draudses Kreewu ſemē paſhas no laba prahta few weenu reisi ween uſliku ſchahdu mihestibas nodoschanu: proti iſkatrs Lutera draudses lozeklis, ſeeweefchi un wihreeschi, maſi un leeli, lai dod pa 5 kapeikahm. Mahzitaji fawās draudses waretu apkahrt ūh-tiht ihpachas grahmatinas preefsch ſcho mihestibas dahwanu krah-shanas. Tais grahmatinas buhtu ja-eerakſta, kam par labu tāhs dahwanas teek krahtas un buhtu jaluhds draudses lozekli, lai ne-at-raujahs no ſchihs wiſpahrigahs masahs nodoschanas.

Lai ari 5 kapeiki ir mass upuris preefsch ikweena, tad tomehr wiſeem Lutera draudses lozekleem Kreewu ſemē pee tam peedalotees fanahktu wairak neka 100 tuhlofchhu rubulu, jo wifū Lutera ti-zigo ſlaitis Kreewu ſemē — iſnemot Winnu un Polu ſemi — ir pahri par $2\frac{1}{2}$ miljoneem.

Kad nu ſchi dahwanu krahshana newarehs fasneegt iſkatru Lutera draudses lozekli, tad turigi draudses lozekli is labas ſirds no fa-was puses dos par nespehjnekeem un tāhdahm familijahm un tāhdeem draudses lozekleem, ko newar fasneegt. Daschi ari dos leelakas nau-das summas preefsch ſchi mehlea.

Meħs luhtin luhsam, lai nekawejahs, bet lai tuhlin eefahk kraht tāhs mihestibas dahwanas, lai tāhs wifū wehlakais lihds 15. Septemberim waretu nodot kaut kuraam no teem komitejas lozekleem, kas apaksh ſchi rafsta ir parakſtijuschees. Tad us mineteem ſchi gada Lutera ūh-tiht ſchahdu ſemē warehs dariht ſinamu, zik naudas ir ſakrāt. Bet muhsu kungs un Pētitajis Jēsus Kri-stus, kas ir muhsu draudses un basnizās galwa, lai ūh-tiht ſcho darbu, ko gribam uſfahlt Wina wahrda, Winam par godu un Wina walſtai-par wairofchanu! Amen.

Kā komitejas lozekli:

G. Laaland, Pehterburgas generalsuperintendents; J. A. Fürgensfen, Maſlawas generalsuperintendents; H. O. Girgenſohn, Widsemes generalsuperintendents; Th. Lambērg, Kurſemes generalsuperintendents; W. Schulz, Igaunu semes generalsuperintendents; A. C. Bertoldy, Peterhofas mahzitajs (darifchanu wedejs komitejā).

10. (22.) Augustā 1883.

Basnizas un skolas finas.

Weens kungs, weena kristiba, weena tiziba.

Mahzitajs: Sinas. Kurjemes laukskolotaju tresjā vispahriga kapulze.

Sinas.

Waltaiku draudses kirspehles skolai ir patlaban skolas nams pa wifam pahrbuhwehts. Wifs nama stahws taiflits no steegeleem, ta ka lihdsschinigas skolas ekas weetā tagad stahw stalts muhra nams. Ari eelfchigas telpes ir ehtigakas, gaischafas, ar wairakeem praktiskeem isbuhejumeem. Kad ewehro, ka minetai skolai lihds schim bija dauds jazeesch no aufstuma, telpes truhkuma un ziteem kaunumeem, kas jau tahdā nepilnigā, isgurbuschā koka ekā wareja zeltees, tad tagad war ar preeku faziht, ka Waltaiku draudses kirspehles skola nu us preefchu warehs skolas nama finā netrauzeti weizinaht sawus zenteenus. Makfa par skolu un dsihwokli latram skolenam jadod 20 rubl., un — kas wehlahs — par ehdeenu apgahdaschanu 50 rubl., kovā 70 rubl. Mahzibas laiks pehz brihwnedelahn schogad eesahlfees 15. Augustā, jo tad tikai skolas nams buhs pilnigi gataws. O. S.....ds.

Med. peesihmejums. Schi teizama un kreetnā skola daschōs Latweefchu laikraksts ir deewsgan apmelota un pelta, bet pehlejeem par spihti skola eet teizami us preefchu, perahdidama, ka pehlejeem ir mas swara pee prahligeem wezakeem, kureem ruhp sawu behru isglihtiba.

"Laides pagastā (Waltaiku draudse) bija 15. Julijā fch. g. ewehrojama behru deena. Jo tai deenā Laidneeki pawadija us muhchigo dusas weetu sawu wezo skolas tehwu un lihdsschinigo Waltaiku draudses dseedataju Rosenthala kungu, kas wairak kā 40 gadus bija ustizigi un uszihtigi, un ar labu felmi strahdajis skolotaju amatā. Pee behrehm nehma dalibu dauds weesu is tuwenes un tahlenes, ari gan-drihs wifi Waltaiku draudses skolotaju fungi. Behru runu tureja Grobinas draudses mahzitajs, Weides kungs, kas, kā sawu labprahribu us skolahm turedams, kā sawu mihlestibu pee aishgahjuscha skolas tehwa pehdigu reisi rahdidams, bija atbrauzis schis behrēs un schos fehru svehtkus puschkoja ar Deewa wahrdeem. Pee jaunki iisgresnota sahrka behru namā Wei-

des mahzitajs lika nahwē aishgahjuscha skolas tehwa ihstneeleem un radeem pee firds, ko nahwe is winu widus laupijuši un kahds truhkums un saudejums wineem zaut tam zehlees; turklaht winus ari aishgahdijs us to, kas ir atraitni un bahrinu tehws un patwehrums. Pehz tam skolotaji kwarteti dseedaaja: "Kristus man' dsihwibina" u. t. j. pr. Tad pehz noturetas deewaluhgshanas Laidneeki sahrku nesa no istabas ahrā un zaur gresni taifiteem goda wahrteem us tuwakajeem kapeem. Kapu jelā sahrka neschantu skolotaji turpinaja un pee pascheem kapeem atkal aishgahjeja ihstneeki un radi nehma sahrku un nonesa lihds ispuschkotas bedres malai. Schē Weides mahzitajs wiseem Laidneeleem lika pee firds, no kahda swara nelaika skolas tehws par tik dauds gadeem wi-neem bijis, ka ihpaschi gara isglihtoschanas, deewabihjiga prahtha kopschanas un dseedaoschanas weizinaschanas finā wina nopolni newar nekad buht aismirstami. No Laides pagasta zehluschees dauds wihru, kas apmeklē un apmeklejuschi augstas skolas un no kureem daschi jau tagad strahdā augstos amatos; bet schē wifi sawu mahzibas eesahlkumu sauehmuschi noschi, no sawa tagad nahwē nobahlejuscha skolas tehwa, Rosenthala. — Pehz schihs runas zeen. Remika kungs, gimnasijas wirskolotajs is Pehterburgas, issazija dedfigeem, kodusigeem wahrdeem sawā un sawu Laides skolā bijuscho lihdsskolenu wahrdā firsningas pateizibas aishgahjuscha skolas tehwam, to peelihdsinadams sehjejam, kura (mahzibas-) sehla atradusi daschadu semi behru firdis, gan sliktu, gan labu. Tad no Waltaiku skolotaju puses Kalnamuischā skolotajs Ohsolina kungs nolasija pascha fizeretu dseijoli ar loschu faturu, kas sihmejahs us aishgahjuscho wezo amata brahli, kā ari us schi no-skumuscheem ihstneeleem — ihpaschi dslī apbehdnato atraitni un bahrineem. Pehz nodseedatas dseesmas nobeidsahs behru deenas darbi. — Wehl ewehrojams, ka nelaika Rosenthala fgs ir weens no pirmajeem Irlawas seminaristeem. (Irlawas seminariju atwehra 1841. g.). Tapat nelaika Rosenthala fgs ir pirmais no Waltaiku draudses Irlawas seminarija ismahzijuscheem skolotajeem. Sawai fa-

milijsai winsch bija labs tehw̄s un gahdneeks; wiſi wina pee-auguschee behrni — dehli un meitas — apgahdati ar labahm ſkolos mahzibahm. Pee ſa- weem amata braheem winsch allasch ſtahwēja pee- mihibā un godā. Ari Laides pagasts wiu patu- rehs labā atminā. — Lai pehz ſchihs dſihwes gruh- tibahm winam uſſmaida jaukais debefs rihts!

Oſklars Siegrieds.

Kurſemes laukſkolotaju trefchā wiſ- pahrigā ſapulze.

(Beigums.)

Zaur tahdahm ahrkahrtigahm dahwanahm un peepalihdsibahm, kas peetezejuschas zaur dſeedaſchanu un konzerteem, lihds 1000 rublu eenahkuſchi. Ta Kurſemes mahzitaju ſapulze dewuſi katri gadu 125 rubl., zeen. Bielenstein mahz. par ſawu rafstu „Ueber die lett. Orthographie“ 100 rubl., zeen. ſchulrahts Böttchera lgs par pahrdoteem ſtatuteem 25 rubl., no konzertes Križburgā 121 r. 43 kap., no konzertes Križburgā un Zehlabstatē 12 r. 60 kap., no konzertes Dſchuhkſte 13 r. 80 kap., no Rīgas Latv. beedribas par dſeedaſchanas ſwehkleem 220 rubl. Ramchr lahde dibinata, nam wehl bijis waijadſigs kahdam beedram palihdsibu paſneeg. Tahdi beedri, kas ſkolotaja amatu atſtahj un zitā dſihwes kahrtā eestahj, newar wezuma waj nespēzi- bas deht paſchi no lahdes kahdu palihdsibu dabuht, bet gan wiu atraitnes un bahrini. Tad uſaizinoja lahdes waldi, beedrus un wiſus zitus, lai pulkſten ſechōs pehz puſdeenā ſanahktu, kur tad dos pah- ſtatu par lahdes eenehmumeem un iſdewumeem, par noguldijumeem un grahmatu weſchanu.

Ruzawas ſkolotajs un ehrgeleeks Chr. Schön- berg iſlaſiſja Wahzu walodā ſazeretu rafstu par jau- nibas ſlepeneem grehkeem. Wairak neka 30 gadus par ſkolotaju buhdams pee leelas priwat ſkolos, kur behrnus ſagatawo us augſtakahm ſkolahm, winsch ſinaja par ſcho leetu eewehtojamus peedſihwojumus paſneeg. Ra ſapratigs dahrſneeks newarot ne feht, ne ſtahdiht, ja ſeme par dauds flapja un ſafkahbuſi, tāpat ari mahzibas pee ſkoleneem newarot weiktees, lai meefā un dwehſele ſlepeli nihſt un wahrgſt. Zau ſakams wahrdi mahza, ka tik weſelā meefā mahjo weſels gars. Školotajam peenahkuſchi beh- rnus no taheem ſlepeneem grehkeem iſſargaht, toſ atraſt un dſeedinaht. Wahzu flawenais dakteris Bocks faka: No ſlimibahm iſſargaht ir labaki, neka wiſas dſeedinaht. Tapehz behrni jaſargā no ſchu-

poſchanaħs, dauds kaſjas dſerſchanas, meefas iſlu- tinaſchanas, ilgas nomodā guleſchanas, no ſchau- rahm, knapahm drehbehm, ſlinkuma, gara laika, kopā guleſchanas par 2 weenā gultā, roku tureſcha- naſ ſabatā waj apakſch galda, wingroſchanas, kur dauds berſejahs un wehl dauds zitahm leetahm. — Runu beidsot, Karalenes ſeminara ſkolotajs, Knop lgs no Brūhscheem, Schönb ergim pateikdamees par ſcho ſwarigu tehmatu, paſkubinaja laukſkolotajus, bet it ihpachī ſeminaru ſkolotajus wehribu, greest us ſaweem audſekneem, ka tiku nowehrſti ſhee netikumi, kas iſzelahs no tam, lai audſeknus pareiſt ne-uſ- rauga, pee tam wehl daschus teigamus padomus dodams, ko 32 gadus par ſkolotaju buhdams pee- dſihwojis un eewehtojois.

Wiſbeidsot runaja Muſchzeema ſkolotajs Schwanbergis par dahrſa kopſchanu un weizinaſchanu laukſkolās. Zau mahzibu rahditaja § 47. faka: „Kats ſkolotajs, kas ne tik ween pats dabu paſhiſt un zeeni, bet ari tahdū pat prahtru pee ſaweem ſko- los behrneem zenschahs modinahnt un ſtiprinaht, fa- wa dahrſa pukes, ſaknes un auglu ſokus kopdamſ, labprahrt ari behrneem eerahdihs, ko waijaga eewehtrot pee dahrſa kopſchanas. To dariht peenahkuſchi ſkolo- tajam un tas it ihpachī lai ruhpejahs, ka behrni dabu eepaſhiſtees, ka ar auglu ſokeem jadſiħwo.“ Pirmais Ir lawas ſeminara direktors mahzijs pats ſeminariſteem dahrſa kopſchanu, tagadejais peenahmis dahrſneeku un ta tad zerams, ka audſekni jo labaki eemahziſees dahrſu kopt. Pee dauds ſkolahm wehl truhſt labi apkopta dahrſina. Daschā weetā naw preeſch tam derigas ſemes, zitur atkal naw ſkolota- jam us to patiſchana un walas, zits atkal baidahs no iſdofchanahm par koziemeem, fehklahm un waija- diſigu dahrſa eetaiſiſchanu un pahrlaboſchanu, zits atkal no tam, ka warbuht weetū kahdu reiſ atſtahjat, neweens wina puhiņu un tehrinu ne-atmaksatu, zits atkal no tam, ka pagasts wina labi uſkopto dahrſu nepeerehkinatu pee wina algas. Sweedrijā eſot pee 7500 ſkolahm eetaiſiti 3000 labi apkopti dahrſi, zaur ko ſkolotaju eenahkuſchanas pahrlabotas. To waijadſetu ari muhſu ſkolotajeem eewehtrot un pee fa- wahm ſkolahm ne wiſai pahrleegi leelus un gresnuš dahrſus eetaiſiht, bet taheus, kas ko eeneſs. Kad preeſch 8 gademeen Muſchzeemā atnahzis, tad nebijs no dahrſa titlab ka nekas. Zau pirmajā gadā winsch eestahdijs 40 auglu kožinus un leelu pulku wiſadu ogu kruhmu. Nahloſchā paſafarī eetaiſijs prahwus lezektus, toſ ar kahpoſteem un kahleem apſehdams, lai buhtu ſtahdi preeſch pahrdofchanas; eegahdajis

no Rīhgas dahrneekem wiswairak tāhdas fehklas, ko mahju laudis pehrl, eetaifjis ar laiku ūku skolu, kur katru gadu 500—600 kozini top poteti. Ko-
zini jau tik leeli isauguschi, ka jau preefsch 3 gadeem
tos fahzis pahrdot. Pirmajā gadā par teem dabu-
jis 25. rubl., otrā 60 un treschajā par kozineem un
ogahm 111 rubl. 15 kap. Sinams, ka wiſi sko-
lotaji newarehs ar dahrfa kopschanu tik felmigi no-
darbotees, bet kam pee tam luste un waka, lai ar to
puhlejahs. Jauki apkopis dahrss buhs skolai par
gresnumu un svehtibu. Scho runu pahrspreeshot
pulkstens jau bij 4. Lai gan gara spehli jautri bij
darbojuschees, tak pagurusi meesa ilgojahs pehz at-
spirdsinafchanas un meera. Divi pantinas no tahs
dseefmas „Paleez“ ar schehlastibū“ nodseedajuschi,
beidza zeen. Sunakstes mahzitajs ar deewaluhgchanu
un „Tehws muhs“ schihs deenas darbu.

Mu dewahs wiſi pee kop-meeasta Schirkenhösera
dahrfa. Augstas laimes issauza muhsu Kungam un
Keisaram, pee tam Kreewu tautas dseefmu nodseedamī,
tagadejam un bijuscam Schulrahta lgeem, kas
sapulzē ar tik weiklu roku prata konferenzes debatēs
laiwinu zaur nemeera wilneem iswadiht, prahwestam
Wagner kgam par wina ne-apnikuschu puhlinu pee
skolotaju atraitnu un bahrinu lahdes, skolas waldei,
seminara direktoreem, zeen. weefem, Kursemes un
Widsemes skolotajeem, Latv. tautai.

Pehz pulksten beem sapulzejahs no prahwesta
Wagner kga usaizinati skolotaju kafes rakstu wedeji,
direktori un wehl daschi ziti lozekli, pahrluhkot kafes
grahmatas un rehkinumus, ko wiſi labā fahrtibā
atrada. Wagner kgs fanehma no dascheem noka-
wetu gada makſu, isskaidroja daschus paragrasus un
luhgtin luhds, lai skolotaji fawa pascha labuma
deht jo wairak pee schihs atraitnu un bahrinu lahdes
peebedrotos.

Leelakais pulks skolotaju, no Zelgawas Jahna
basnizas mahzitaja Ratterfeld kga usaizinati, apluh-
koja par to laiku Zelgawas diakonisu namu. Sa-
pulzejuscheem pasneedis zeen. mahzitajs it patihka-
mas finas, ka diakonisu nams dibinahts, paplaſchi-
nahs un zil brihnischligi tas Kungs scho darbu
lihds schim paschliktis.

Otrā deenā, 6. Julijā, pehz nodseedatahm 2
pantinahm no tahs dseefmas: „Tew, -tew, mans
Deews, es flaweht fahlschu“, runaja Schulrahta
kgs par teem wahrdeem: „Pee tam wiſi nomanis, ka
juhs efat mani mahzekli, ja jums ir miheſtiba
fawa starpā.“

Saukas skolotajs un ehrgelneeks Dauge kgs otrā
wiſpahrigā sapulzē lika preefschā 6 fahrtotas
burtuzas preefsch fmuki rakstischanas Latweeschu
walodā. Sapulze bij tais domās, ka tāhdas lito-
graseeretas burtuzas muhsu laukskolahm naw wai-
jadfigas. Skolotajs us feenas tāhseli preefschā rak-
stidams war isskaidrot un israhdiht behrneem, ka
latra strihpina un latrs burts rakstams. Behrni
redsedami, ka skolotajs raksta, mahzisees tāpat pa-
kal wilkt.

Schulrahta kgs luhdsā miheſtibas dahwanas
preefsch kahda skolotaja Augschsemē, kas ar kaulu
slimibū wahrgdams jau 2 gadus bijis Kemerēs.
Pehz tam ar deguna trumeem faslimis, Rīhgā ahr-
stedamees sawu beidsamo naudas grafi istehrejīs. Ar
kaulu slimibū wehl tagad nihldams winsch luhdsahs
no amata brahleem palihdsibū, lai waretu isahrste-
tees. Skolotaji zil spehdami labprahf sawas dah-
wanas pasneedsa.

Sabiles skolotajs Langwied kgs un Salahs
muſčas skolotajs Schubert kgs islaſija par dabas
finahm laukskolās. Lai gan abi skolotaji par to
paschu tehmatu latrs sawadā wiſe bij rakstijuschi,
tomehr winu domas weenojahs, ka dabas finas behr-
neem prahfu isglihto un preefsch dīshwes wiſadi deri-
gas. Windōs wezōs, tumſchōs laikōs, kur dabu un
winas spehkus wehl mas pasina, tizeja, ka eſot burwji,
raganas, puhſkotaji, spoki, Lehmi. Bet jo wai-
rat dabu un winas spehkus fahla ispehtiht, jo drih-
sak tad suda mahnu tiziba, raganu fadedsinafchana
un dauds zitas blehnas. Zaur dabas mahzibahm
palika azis jo gaſchās, mahzijahs ari to masinu un
ſižinu eevehrot, ko lihds tam ne eeraudſikt newihs-
schoja un atſikt Deewa gudribu, spehku un laipnibu.
Tadehj jau Salamans mahza, lai slinkis skatahs
ſkudras zekus un top gudrs, un Kristus faka: „Ska-
taitees us putneem gaifā“ un „mahzaitees pee pułehm
laufā.“ Skoleneem jamahza wiſpirms tahs jo ſwa-
rigakabs leetas par gaifmu, gaifu, wehju, par
muhsu tehvijs svehreem, putneem un augeem.
Preefsch schihs mahzibahm skolotajs lai isleeta wiſ-
wairak laſamo grahmatu. Wiſu, ko mahza, lai
rahda azihm, waj dabas leetas paschās, waj bildaſ,
waj eksperimentus ar wairuma glahſi, magnetu, kom-
pafu, ſchlirzeni, termometeri u. t. j. pr. Latweeschu
walodā ir preefsch skolahm farakſitas „Dabas mah-
zibas no H. Allunana un no J. Kalnina.“ Preefsch
skolotajeem par derigu uſteiza: „Dr. Ules Warum
und Weil.“ Sapulzes leelakā data wehlejahs, ka
dabas finas tāptu ūkā mahzitas, bet kad preefsch

tam stundu rāhditajā naw neweena stunda noteikta, tad šchulrahta kgs dēwa to padomu, lai ar weetigahs skolas waldes sinu weenu stundu preefch tam nemtu.

Krona Behrseis muischās skolotajs Zierul kgs runaja par skolneku darboschanos brihwstundās. Tehmats bij fanemts schinīs tehsēs:

1) Skolas peenahkums ir, wišpahrigi attihstiht un us pilnibu west tā meesas, kā gara spēhkus. 2) Skolnekeem brihwstundās stipri jastrahdā gara darbus sagatawojot us skolas stundahm preefchmetu dauduma deht, lai drihsak war tapt us preefchu un lai eronahs pastahwigi un ar preeku strahdaht. 3) Skolotajam jagahdā, ka skolneeki ar preeku un ar weiksmi mahzahs. 4) Pee skolneku weselibas ustureschanas un meesas spēhku attihstishanahs waijadfigs, ka skolneeki ik deenas dabu laukā lustetees. To war panahkt zaur: a) rotałahm, b) wingroschanu un c) zaur kahdu behrnu spēhleem peewaramu darbu, kas sihmejahs us faimneezibu, semkopibu un dahrsa kopšchanu.

Būstundas laiku atpuhtuschees sapulzejahs atkal wiſi beidsamo runu klausitees, ko Dobeles Kirspēhles skolotajs un chrgelneeks Franzmann kgs Wahzu walodā tureja par skolotaju materialisko stahwokli. Skolotajam waijaga mahziht, audsinaht, attihstiht un isglihtot, pamatu likt preefch wiſa, kas tiks, sawus wiſlabakos meesas un gara spēhkus isleetaht preefch jaunas pa-audses garigas usplaukschanas. Bet par wiņa suhru, gruhti puhlinu tam ūti masa alga. Ar to pehz likumeem nospreestu dālu it ne buht naw eespehjams iſtikt un gruhti nahkahs no pagasta mairak ko dabuht. Tur skolotajs newar preezigi strahdaht, kur tam maises un apgehrba deht jaruhpejahs. Tur newar mundri mahziht, kur skolotajam tik maise, filķe un skahba putra chdama. Meesa pānihkt un dauds skolotaju fimo ar mahgu (Magenkatarrh). Tāpat ari wiņa gars nihkt un wahrgst. Winsch ne-eespehj derigas grahmatas un laika rakstus eegahdaht, newar ar zitem isglihtoteem zilvekeem draudfigi satiktees, jo kas grib zeemā eet, tam ari pascham reis zeemini ja-usnem, newar aistapt us skolotaju sapulzehm, tadeht ka pascham naw firga un daschu reis ne par luhgšchanu, ne par naudu no zita newar dabuht. Tadeht skolas walde jaluhds, lai par to gahdatu, ka skolotajeem taptu leelaka lone pēspreesta. Schulrahta kgs us to atbildeja, ka skolas walde, skolotaju nabadsigo stahwokli eewehrodama, preefch tam waijadfigos folus spēhrusi, augstu

waldibu luhgđama, lai skolotajeem leelaku algū nosliktu. Wehl skolotaji luhdā, lai skolas walde tādus par skolotajeem ne-apstiprinatu, kas naw seminarā elsameni nolikuschi.

It beidsot islaſſija Preekules skolotajs Schwanberg kgs kahda skolas drauga preefchlikumus un wehleschanahs, kas atrodahs Latv. aw. 1882. g. № 28 peelikumā. Wehleschanahs bija schihs:

1) ka ari skolotajam buhtu daliba pee weetigahs skolas waldes;

2) ka skolotaji nedabutu sawu loni no pagasta waldes, tadeht ka dauds reis gadeem jagaida, bet no weetigahs skolas waldes;

3) ka weenam skolotajam nebūhtu 80—90 skolneeki mahzami, bet tik 50—60;

4) ka skolotajus ne-atſwabinatu no kara deenesta;

5) ka skolotaji pehz 12 gadeem, kad uſtizigi sawu amatu kopuſchi, dabutu XIV. rangklasi (schinu);

6) ka skolotaji dabutu par pensiju pehz 15 gadeem zeturtu dālu no lones, pehz 25 gadeem puſi no lones un pehz 30 gadeem wiſu loni par pensiju.

Leelaku dālu no schihs wehleschanahm atsina sapulze ari par sawahm un tadeht šchulrahta kgu luhdā, ka schihs wehleschanahs augsta walde eewehrotu. Lai wišpahrigas sapulzes jo labaki weiktos, daschi wehlejahs, ka šchulrahta kgs jau eepreefch laikraksts daritu finamu, par kahdeem tehmateem runahs un spreedihs. Us to šchulrahta kgs atbildēja, ka tas ne-efot lihds schim bijis eespehjams, tadeht ka daschi skolotaji ar ūweem raksteem tik paſchā beidsamajā laikā peeteiſches.

Konferenzes darbi beidsahs. Schulrahta kgs vahrskatu dewis par wiſeem konferenzes darbeem, wehlejahs, lai wiſas schihs darboschanas buhtu atneſuſhas dauds ūwehtibas, ka skolotaji preezīgā prahā, stiprinātā garā, atjaunotā spēhķā un ar labām apnemšchanahm stahtos atkal pee ūawa darba. Wiſs eefahkums ir gruhts. Tā ari wiņam gruhti nahzees ūcho amatu usnemt, lai gan ne-efot ūwehtineeks skolas leetās. 15 gadus par mahzitaju buhdams ūcrewijā pee Wahzu kolonisteem, tur bijis ari par skolotaju diwās gimnasijs, tagad 10 gadus Bauskā par Wahzu draudses mahzitaju, efot ari behrus ūkoljis. Winsch zerot us preefchu jo mairak ar Kursemes laukskolahm eepaſihtees. Sapulzi beidsa ar deewaluhgšchanu un ūwehtischanu.